[2024] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 758 : 2024 INSC 145

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।

ਬਨਾਮ

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2045 ਦਾ 2022)

ਵਿੱਚ

(ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 23828 ਆਫ 2020)

ਵਿੱਚ

(2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 789)

ਵਿੱਚ

(2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8450)

26 ਫਰਵਰੀ 2024

[ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ* ਅਤੇ ਸੁਧਾਂਸ਼ੂ ਧੂਲੀਆ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਕੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟਸ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 - ਆਦੇਸ਼। XLVIII r.2 (1) - ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ - ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ - ਮੌਖਿਕ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ - ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ - ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ:

ਆਯੋਜਤ: ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ - ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਣਾ - ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਰਡੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵੇਰਮੈਂਟ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ

ਹੈ। XLVIII ਆਰ. 2(1) - ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।

ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ ਹੋਵੇਗਾ - ਆਰ. 2, ਦੂਜਾ ਭਾਗ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਖੁਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿੱਥੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ - ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਨੇ ਨਿਰਣਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜੇਕਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਰ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ 4. XLVIII ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਤਤਕਾਲ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਕਯੂਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਰਿਮਾਂਡ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ - ਕੇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ - ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੈਂਬਰ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ . [ਪਾਰਾ 18, 19, 21, 22, 23]

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 - ਆਦੇਸ਼। XLVIII - ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

- ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ:

ਹੋਲਡ: ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸਮੀਖਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 129 ਅਤੇ 142 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ - ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰ. ਆਰਡਰ XLVIII ਦਾ 3 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ

ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11]

ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ

ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, [2002] 2 SCR 1006 : (2002) 4 SCC 388 – ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਪੀ.ਐਨ. ਈਸ਼ਵਾ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, [1980] 2 SCR 889 : (1980) 4 SCC 680; ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਪੋਲ ਬਨਾਮ ਸਮਾਜ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮੁਦਯਾ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) D.No.35404/2015; ਮੁਹੰਮਦ. ਆਰਿਫ਼ ਬਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ, [2014] 11 SCR 1009 : (2014) 9 SCC 737; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. ਬਨਾਮ M/s ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ., 2010 ਦੀ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 345-347 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013; ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ; ਛੋਟੇ ਸਕੇਲ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਐਕਟ, 1993 ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ।

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ; ਮੌਖਿਕ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ; ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ; ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਸੁਣਵਾਈ ਖਾਰਜ; ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ; ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼; ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ; ਰਿਮਾਂਡ; ਸੀਮਾ; ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ; ਸਮਾ ਸੀਮਾ.

ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕੇਸ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2022 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2045

ਵਿੱਚ

ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਡਾਇਰੀ ਨੰਬਰ 23828 ਆਫ਼ 2020

ਵਿੱਚ

2019 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ.789

ਵਿੱਚ

2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ.8450

ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 2020 ਦੇ ਡੀ ਨੰਬਰ 23828 ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 31.10.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਨਾਲ

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।

ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਡਾਇਰੀ ਨੰ. 23829, 23830, 2020 ਦੀ 23831 ਅਤੇ 20718 ਦੀ 2022 ਦੀ 2022 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2046, 2047, 2048 ਅਤੇ 2050 9 ਇੰਚ 2016 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8442-8443, 2022 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 2049 ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 23833, 2020 ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 788 ਸੀ, 2019 ਦੀ C445 ਦੀ 2019 ਦੀ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ.

ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰੀ

ਆਨੰਦ ਸੰਜੇ ਐੱਮ. ਨੂਲੀ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨੰਦਿਨੀ ਪਾਂਡੇ, ਸੂਰਜ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਅਖਿਲਾ ਵਾਲੀ, ਮੈ. ਨੂਲੀ ਅਤੇ ਨੂਲੀ, ਐਡਵ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।ਵਿਜੇ ਹੰਸਰੀਆ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਵਿਆ ਝਾਵਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸਨੇਹਾ ਕਵਿਤਾ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਹੁਕਮ

ਨਿਰਣਾ

ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.

ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਹ ਫਰਮਾਂ ਹਨ ਜੋ 31.10.2022 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ (J-IV) ਦੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਹਨ ਜੋ "ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ" ਵਜੋਂ ਲੇਬਲ ਵਾਲੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਛੇ ਸਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 2022 ਦੀ ਫੁਟਕਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੰ. 2045 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) ਸਮਾਨ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ XV ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "2013 ਨਿਯਮ")। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਫੁਟਕਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। 2022 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 2045 ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਮੰਨਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:- .

"ਆਰਡਰ XV

ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

5. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦੀ ਜਾਂ ਫਜ਼ੂਲ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਘਿਣਾਉਣੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਣਨ ਦੇ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੇ ਇਨਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੋਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ.

2. ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:-
ਮੈਸਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ। ਨੁਲੀ ਅਤੇ ਨੂਲੀ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 18.12.2019 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ 2(1), ਆਰਡਰ XLVIII, S.C.R., 2013 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
"ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।"

ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ XV ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰੋ। "
3. ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਮੂਲ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, "ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗਜ਼ ਐਕਟ, 1993" (1993 ਐਕਟ) ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਿਵਲ ਜੱਜ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਤਿਨਸੁਕੀਆ, ਅਸਾਮ (ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ) ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਿਹਾ ਕਿ 1993 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ 23.09.1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 23.01.2019 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵੀ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਅਤੇ 18.12.2019 ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗੇ।

4. 1993 ਦਾ ਐਕਟ ਕੁਝ ਛੋਟੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉੱਦਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਆਰਡੀਨੈਂਸ 23.09.1992 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।

ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਉਪਰੋਕਤ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਗੁਹਾਟੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ 23.09.1992 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਮੁੱਖ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ। ਇਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਆਖਰਕਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 23.01.2019 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਜ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਸਪਲਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 23.09.1992 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।

6. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ।

7. ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, 2013 ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ 2013 ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਅਨੁਛੇਦ 137

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਮ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਦੋ ਲੇਖ ਪੜ੍ਹੇ ਹਨ:-

"137: ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਿਆਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 145 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ।

145: ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ, ਆਦਿ।

(1) ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ, ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਭਿਆਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ -

(a) ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯਮ;

(ਬੀ) ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ;

(c) ਭਾਗ III ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ; (cc) ਧਾਰਾ 139A ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ;

(d) ਧਾਰਾ 134 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (c) ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਨਿਯਮ;

(e) ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ;

(f) ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਇਤਫਾਕਿਕ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ;

(g) ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਯਮ;

(h) ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਯਮ;
(i) ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ;
(j) ਆਰਟੀਕਲ 317 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪੁੱਛਗਿੱਛਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯਮ।

(2) ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਅਨੁਛੇਦ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੰਖਿਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਅਦਾਲਤਾਂ।

(3) ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 143 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਹੋਵੇਗੀ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਆਰਟੀਕਲ 132 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜੱਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਗਠਿਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਭੇਜੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ।

(4) ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 143 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਰਿਪੋਰਟ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(5) ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੇਲੇ ਹਾਜ਼ਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਜੱਜ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅਸਹਿਮਤੀ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਰਾਏ ਦੇਣ ਤੋਂ।

8. ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ -ਬਨਾਮ- ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ [(2002) 4 SCC 388] ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ "ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ, ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਦੀ ਘੋਰ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 129 ਅਤੇ 142 ਵਿੱਚ ਲੱਭਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ:-

"50. ਅਗਲਾ ਕਦਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਆੜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੀ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫਲੱਡ ਗੇਟ ਨਾ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਾਰਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਆਮ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ
ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗਿਣਨਾ ਨਾ ਤਾਂ ਸਲਾਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

51. ਫਿਰ ਵੀ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਰਾਹਤ ਐਕਸ ਡੈਬਿਟੋ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ (1) ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਉਸਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਲਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਧਿਰ ਸੀ, ਉਸਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਸਬੰਧ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਪੱਖਪਾਤ ਦੇ ਖਦਸ਼ੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

52. ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕਰਣ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।
ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

53. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮੁੜ ਜਾਂਚ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਬੈਂਚ (ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਬੈਂਚ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਂਚ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਖਰਚਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

54. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਰਜਿਸਟਰੀ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

9. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਉਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 52 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 51 ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮ, ਇਸਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

"ਆਰਡਰ XLVIII

ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

1. 1997 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸੀ) ਨੰਬਰ 509 ਵਿੱਚ 'ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰੇ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰੇ ਅਤੇ ਓਆਰਐਸ' ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ 10' ਅਪ੍ਰੈਲ, 2002 ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

2. (1) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਇੱਕ ਉਪਚਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(3) ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਆਨ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਉਪਚਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ।

3. ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

4. (1) ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ।

(2) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਇੱਕ ਉਪਚਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਾਧੂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜੇਕਰ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਹੁਮਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ, ਉਸੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ 'ਤੇ ਮਿਸਾਲੀ ਖਰਚਾ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ

ਵਿਚ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੂ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦ ਸੰਜੇ ਐਮ. ਨੁਲੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਜ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ।

M/S ਬ੍ਰਹਮਪੁੱਤਰ ਕੰਕਰੀਟ ਪਾਈਪ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਆਦਿ।
ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਸ੍ਰੀ ਵਿਜੇ ਹੰਸਾਰੀਆ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਬੇਨਤੀਆਂ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਹੰਸਰੀਆ ਨੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ 18.12.2019 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਵਕਫੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 31.10.2020 ਨੂੰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਸਾਨੂੰ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਯਮ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਮਾਂ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

11. ਸ੍ਰੀ ਹੰਸਰੀਆ ਨੇ ਆਰਡਰ XLVII, 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਇਸਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 129 ਅਤੇ 142 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰੀਖਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ

ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ।

12. ਸ਼੍ਰੀ ਹੰਸਾਰੀਆ ਦੀ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਮਾਣਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਜਾਂ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਕੀ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਉਸਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ

ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪੀ.ਐਨ. ਈਸ਼ਵਾਰਾ ਅਈਅਰ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਬਨਾਮ- ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(1980) 4 ਐਸਸੀਸੀ 680] ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਸਲ ਜਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, 1966 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਰ ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੈੱਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ. ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13. ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।

14. ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਲਵੀ ਰੂਲ 2 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹਾਨੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਚੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਤੋਂ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣਾ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਰਨਾ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ

ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੇ 08.02.2016 ਨੂੰ ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਪੋਲ-ਬਨਾਮ-ਸਮਾਜ ਪਰਿਵਰਤਨ ਸਮੁਦਿਆ [ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਡੀ. ਨੰ. 35404/2015] ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 08.02.2016 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਕਿ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

"ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮੁੱਦੇ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇੱਕ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ "ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਬਨਾਮ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਅਤੇ ਅੰਰ" ਵਿੱਚ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ", (2002) 4 SCC 389, ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ। ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਵਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖ-ਰਖਾਅਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਿਨੈਕਾਰ/ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ, 2013 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

15. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਚਾਰ ਮਾਨਯੋਗ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 29.03.2016 ਨੂੰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

16. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਹੰਮਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ. ਆਰਿਫ਼ -ਬਨਾਮ- ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ [(2014) 9 SCC 737] ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਂਦੀ

ਹੈ, ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. -ਬਨਾਮ- M/s ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. [ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰ. 345-347 ਆਫ਼ 2010], ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪੰਜ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ 14.03.2023 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਇਸਦੇ ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 1984 ਵਿੱਚ ਭੋਪਾਲ ਗੈਸ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਆਏ ਨਿਪਟਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ

ਪਿਛਲੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੀਆਂ ਨਜ਼ਰਸਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ।

17. ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ:-

"28. ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੀ ਸੁਈ ਜੈਨਰੀਸ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਝਿਜਕ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ; ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਸ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਜੀਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

18. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੋਂ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਚਨਾ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVII। ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬੈਂਚ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਨੁਕਤੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜਿਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ,

ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਦੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ। ਇਹ ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ ਹੈ। ਰਾਮਾ ਰਾਓ ਪੋਲ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 08.02.2016 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਤਾਕਤ ਦੀ ਬੈਂਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਰੂਪਾ ਅਸ਼ੋਕ ਹੁਰਾ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਝੂਠ ਹੋਵੇਗੀ, ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਜਾਂ

ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹਨ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XV ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। ਅਪੀਲ ਅਧੀਨ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XV ਦੇ ਨਿਯਮ 5 ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ "ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਕ, ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ, ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਰਬਾਈਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

19. ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਰਜਿਸਟਰੀ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਰਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੱਲ ਮੁੜਾਂਗੇ ਜਦੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਦੋ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ

ਸਕਦੀ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਚਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਅਭਿਆਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਜਿਸਟਰੀ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ "ਨੁਕਸਦਾਰ" ਵਜੋਂ ਲੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਰਾਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਨੁਕਸ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਵਰਗੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਨੁਕਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੋਚਦੇ ਕਿ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XV ਨਿਯਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਉਚਿਤ ਕੋਰਸ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਦੇ ਨਿਯਮ 2(1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਟਾਲਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

20. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਰਸ 2013 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ LV ਨਿਯਮ 2 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਹ ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ: -

"**ਆਰਡਰ ਐਲਵੀ**

ਵੰਡਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

2. ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ, ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਉਸ 'ਤੇ ਚੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਵੇਗਾ, ਪਰ, ਜੇਕਰ , ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਓਪਨ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 2013 ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਨਿਯਮ 2(1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਹਾਨਾ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ. ਉਪਰੋਕਤ ਲੋੜ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੈਂਬਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਜੱਜ ਤੋਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਖੁਦ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਨਿਯਮ ਦਾ ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਖੁੱਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ। ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਨੈਕਾਰ, ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ 2013 ਦੇ

ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਦੇ ਨਿਯਮ 2(1) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੈਂਬਰ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਚਿਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਰਕੂਲੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਯੋਗ ਹੈ। . ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 2013 ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰਡਰ XLVIII ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (2), (3) ਅਤੇ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ।

22. ਹੁਣ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿਊਰੇਟਿਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

23. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਕੋਲ ਭੇਜਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਾਲ 2020 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਂ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਪਚਾਰਕ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਚਾਰਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਲਾਜ ਸੰਬੰਧੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਦਾਇਤਾਂ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਚੈਂਬਰ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ।

24. ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਚੰਦਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸਿੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

25. ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

26. ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੰਜ ਹੋਰ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਉਸੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਹੈੱਡਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ: ਨਿਧੀ ਜੈਨ

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ:

ਅਪੀਲ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

PALLAV THAKUR ADVOCATE